

Suvestinė redakcija nuo 2003-03-22 iki 2011-01-13

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [62-2540](#), i. k. 102301MISAK00000298

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO

**Į S A K Y M A S
DĖL LEIDIMŲ ZOOLOGIJOS SODAMS ĮKURTI IŠDAVIMO IR ZOOLOGIJOS SODŲ
TVARKYMO IR KONTROLĖS TVARKOS PATVIRTINIMO**

2002 m. birželio 4 d. Nr. 298
Vilnius

Vadovaudamasis 2002 m. vasario 27 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 300 „Dėl Lietuvos pasirengimo narystei Europos Sąjungoje programos (Nacionalinė *Acquis* priėmimo programa) teisės derinimo priemonių ir *Acquis* įgyvendinimo priemonių 2002 metų planų patvirtinimo“ (priemonės kodas 3.22.5-D5) (Žin., 2002, Nr. [25-910](#)) bei atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gegužės 24 d. posėdžio protokolą Nr. 26 „Dėl Lietuvos pasirengimo narystei Europos Sąjungoje 2001–2003 metų programos bei jos priedų – Teisės derinimo priemonių 2001–2003 metų plano ir *Acquis* įgyvendinimo priemonių 2001–2003 metų plano“:

1. T v i r t i n u Leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarką (pridedama).

2. Aplinkos ministerijos informacijos kompiuterinėje sistemoje vadovautis reikšminiais žodžiais „gyvūnija“ ir „valdymo sistema“.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. 298

LEIDIMŲ ZOOLOGIJOS SODAMS ĮKURTI IŠDAVIMO IR ZOOLOGIJOS SODŲ TVARKYMO IR KONTROLĖS TVARKA

I. BENDROJI DALIS

1. Ši tvarka nustato leidimų zoologijos sodams įkurti Lietuvos Respublikos teritorijoje išdavimo tvarką, zoologijos sodų tvarkymo reikalavimus, zoologijos sodų tvarkytojų pareigas, zoologijos sodų tvarkymo kontrolės, zoologijos sodų uždarymo tvarką bei kitus su zoologijos sodų veikla susijusius reikalavimus.

2. Šios tvarkos reikalavimai netaikomi cirkams, gyvūnų parduotuvėms bei tvarkos aštuntame skirsnyje nurodytoms zoologinėms kolekcijoms.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

3. Zoologijos sodai – vietos su nuolatiniais įrenginiais, specialiomis patalpomis, kuriose nuolat laikomi ir visuomenei ne mažiau kaip septynias dienas per metus eksponuojami gyvi laukiniai gyvūnai, sudarantys zoologinę kolekciją.

4. Gyvūnai – visi bet kurių rūšių gyvi žinduoliai, paukščiai, ropliai, varliagyviai, žuvis, vabzdžiai ar kiti bestuburiai organizmai, kurie nepriskiriami augalams ar grybams.

5. Cirkai – vieta, kur gyvūnai yra nuolat laikomi arba yra atvežti tik konkrečiam laikotarpiui dalyvauti cirko vaidinimuose ar programoje, vienoje ar keliuose skirtingose vietose.

6. Gyvūnų parduotuvės – patalpos, kuriose jų savininkai, nuomininkai ar kiti naudotojai prekiauja gyvūnais, jų dalimis ar medžioklės ir žūklės trofėjais pagal Laukinių gyvūnų, jų dalių ir gaminių iš jų įvežimo, išvežimo, pervežimo ir prekybos tvarką (Žin., 2001, Nr. [91-3201](#)) bei kitų teisės aktų reikalavimus.

7. Zoologijos sodų tvarkytojai – fiziniai ir juridiniai asmenys, pagal šią tvarką gavę leidimą zoologijos sodui įkurti. Juridiniai asmenys gali vykdyti šią veiklą, jeigu ji yra numatyta jų įstatuose (nuostatuose).

III. ZOOLOGIJOS SODŲ TVARKYTOJŲ PAREIGOS

8. Zoologijos sodų tvarkytojai privalo:

8.1. dalyvauti mokslo tiriamajame darbe gyvūnų rūšių apsaugos srityje;

8.2. neatlygintinai keistis informacija apie gyvūnų rūšių apsaugą su mokslo institucijomis bei kitais zoologijos sodais;

8.3. užsiimti gyvūnų rūšių veisimu nelaisvėje, populiacijų atkūrimu arba reintrodukcija į gamtinę aplinką;

8.4. skatinti visuomenės mokymąsi ir švietimą biologinės įvairovės apsaugos srityje, teikiant informaciją apie demonstruojamas gyvūnų rūšis ir jų natūralias buveines, apsaugos priemones ir kt.;

8.5. įkurdinti laikomus gyvūnus tokiomis sąlygomis, kurios atitinka tam tikrų gyvūnų rūšių įkurdinimo biologinius ir apsaugos reikalavimus pagal Laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje taisykles;

8.6. vykdyti prevencinės ir gydomosios veterinarinės priežiūros bei mitybos priemones;

8.7. užtikrinti, kad laikomi gyvūnai neištruktų iš aptvarų, voljerų ir kitų įrenginių bei kad į tuos aptvarus ir voljerus nepatektų laisvėje gyvenantys gyvūnai;

8.8. imtis atitinkamų priemonių, kad užtikrintų zoologijos sodo lankytojų saugumą;

8.9. nuolat saugoti, pildyti ir atnaujinti informaciją apie laikomus gyvūnus (gyvūnų rūšių sąrašą, jų skaičių, amžių, lytį, gimimo ir mirties datas, kilmę, jų įsigijimą, informaciją apie gyvūnų perkėlimą, pervežimą į kitą vietą, apie gyvūnų sveikatą ir kt.);

8.10. užregistruoti turimą laikomų laukinių gyvūnų zoologinę kolekciją pagal Laukinių gyvūnų paėmimo iš buveinių zoologinėms kolekcijoms sudaryti ir šių kolekcijų registravimo tvarką;

8.11. zoologijos sodų tvarkytojai gali papildyti turimą zoologinę kolekciją pagal Laukinių gyvūnų paėmimo iš buveinių zoologinėms kolekcijoms sudaryti ir šių kolekcijų registravimo tvarkos reikalavimus;

8.12. laikytis Laukinės gyvūnijos įstatymo (Žin., 1997, Nr. [108-2726](#); 2001, Nr. 110-3988), šios tvarkos bei kitų teisės aktų reikalavimų.

IV. LEIDIMŲ IŠDAVIMAS

9. Fizinis ar juridinis asmuo, norėdamas įkurti zoologijos sodą, privalo gauti leidimą.

10. Leidimus zoologijos sodams įkurti (priedas) išduoda ir pratęsia Aplinkos ministerija, šiuos leidimus pasirašo aplinkos ministro įgaliotas tarnautojas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [107](#), 2003-03-05, Žin., 2003, Nr. 28-1167 (2003-03-21), i. k. 103301MISAK00000107

11. Norėdamas gauti leidimą, fizinis ar juridinis asmuo turi pateikti Aplinkos ministerijai prašymą, įstatų (nuostatų) kopiją, informaciją apie vietą, kurioje numatoma įkurti zoologijos sodą, bei apie gyvūnų rūšis ir sąlygas, kokiomis numatoma juos laikyti, ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos pritarimo pažymą.

12. Leidimas išduodamas ne ilgesniam kaip ketverių metų laikotarpiui.

13. Zoologijos sodo tvarkytojas, norėdamas pratęsti galiojantį leidimą, turi pateikti Aplinkos ministerijai prašymą ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki leidimo galiojimo pabaigos.

14. Leidime išdėstomos zoologijos sodo tvarkytojui privalomos sąlygos, skirtos 8 punkte nustatytų reikalavimų vykdymo užtikrinimui.

15. Nagrinėdama klausimą dėl leidimo zoologijos sodui įkurti išdavimo, dėl jo galiojimo pratęsimo arba dėl leidime išdėstytų sąlygų panaikinimo, pakeitimo ar papildymo, Aplinkos ministerija organizuoja privalomąjį zoologinio sodo patikrinimą, kurio metu įvertinamas zoologijos sodo, laikomų gyvūnų, sudarančių zoologinę kolekciją, ir zoologijos sodų tvarkytojų veiklos atitikimas šios tvarkos keliamiems reikalavimams.

16. Leidimas išduodamas, pratęsiamas arba kitas motyvuotas sprendimas dėl leidimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo ir kitų reikalingų dokumentų gavimo dienos.

17. Pasikeitus zoologijos sodo tvarkytojui, leidimas zoologijos sodui įkurti, suderinus su Aplinkos ministerija, gali būti perrašomas naujojo zoologijos sodo tvarkytojo vardu.

V. ZOOLOGIJOS SODŲ TVARKYMO KONTROLĖ

18. Zoologijos sodai yra privalomai tikrinami pirmaisiais leidimo galiojimo metais ir paskutinįjį leidimo galiojimo metų pusmetį.

19. Zoologijos sodų privalomuosius patikrinimus organizuoja Aplinkos ministerija, sudarydama privalomojo zoologijos sodų patikrinimo komisiją iš Aplinkos ministerijos atstovo, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos atstovo, atitinkamo regiono aplinkos apsaugos departamento atstovo, veterinarijos specialisto (-ų), biologijos specialisto (-ų), į komisijos sudėtį gali būti įtraukti ir kiti specialistai.

20. Kiekvieno zoologijos sodo privalomiems patikrinimams atlikti aplinkos ministras tvirtina privalomojo zoologijos sodo patikrinimo komisijos sudėtį. Patikrinimas atliekamas dalyvaujant zoologijos sodo tvarkytojui. Zoologijos sodo tvarkytojas privalo pateikti visą dokumentaciją, susijusią su zoologijos sodų gyvūnų laikymu ir įsigijimu. Aplinkos ministerijai

gavus prašymą dėl leidimo zoologijos sodui įkurti arba pratęsti turimą leidimą, komisijos sudėtis turi būti patvirtinama ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo gavimo.

21. Atlikus patikrinimą, komisija surašo ataskaitą, kurią ne vėliau kaip per 5 dienas po patikrinimo atlikimo pateikia Aplinkos ministerijai.

22. Zoologijos sodo privalomojo patikrinimo ataskaitoje turi būti pateikta ši informacija:

22.1. apie gyvūnų sveikatą, jų laikymo ir gyvenimo sąlygas bei gyvūnų ir visuomenės saugumą;

22.2. apie zoologijos sodo tvarkytojo nuolat saugomą, pildomą ir atnaujinamą turimos zoologinės kolekcijos informaciją (rūšių sąrašą, gyvūnų skaičių, amžių, lytį, gimimo ir mirties datas, kilmę, įsigijimo šaltinį, informaciją apie gyvūnų perkėlimą, pervežimą į kitą vietą, apie gyvūnų sveikatą ir kt.);

22.3. apie zoologijos sodo tvarkytojo šios tvarkos 8 punkte nustatytų reikalavimų bei leidime nurodytų sąlygų vykdymą, taip pat apie privalomųjų nurodymų, surašytų ankstesniųjų patikrinimų metu, vykdymą;

22.4. rekomendacijos, kokių priemonių turi imtis zoologijos sodo tvarkytojas, kad užtikrintų zoologijos sodams keliamų reikalavimų vykdymą.

23. Papildomai gali būti atliekamas specialus zoologijos sodo patikrinimas, kurį bet kuriuo metu Aplinkos ministerijos atitinkamo regiono aplinkos apsaugos departamentas organizuoja savo iniciatyva pagal privalomojo patikrinimo ataskaitos rekomendacijas, vykdydamas Aplinkos ministerijos nurodymus, tirdamas visuomeninių organizacijų ir visuomenės skundus dėl zoologijos sodo bei dėl kitų, regiono aplinkos apsaugos departamento nuomone, svarbių priežasčių.

24. Specialiems zoologijos sodų patikrinimams atlikti regiono aplinkos apsaugos departamentas gali pasitelkti kompetentingą specialistą (-us). Prireikus atlikti gyvūnų sveikatos tyrimus (tikrinimą) būtinos kvalifikuoto veterinarijos specialisto išvados.

25. Privalomojo ar specialaus patikrinimo metu nustačius, jog zoologijos sodo tvarkytojas neturi pagal šią tvarką išduoto leidimo arba nesilaiko leidime nustatytų sąlygų bei šios tvarkos reikalavimų, Aplinkos ministerija gali priimti šiuos sprendimus:

25.1. į zoologijos sodą arba į jo dalį uždrausti įleisti lankytojus;

25.2. įpareigoti zoologijos sodo tvarkytoją įvykdyti patikrinimo ataskaitoje nurodytus reikalavimus per nustatytą laiką. Kiekvienu atveju yra nustatomas konkretus laikotarpis, per kurį privaloma ištaisyti trūkumus ir įvykdyti nurodytus reikalavimus.

26. Jei per Aplinkos ministerijos nustatytą ne ilgesnį kaip dvejų metų laikotarpį 25 punkte nurodyti reikalavimai neįvykdomi, Aplinkos ministerija gali pakeisti leidime išdėstytas sąlygas arba 27 punkte numatytais atvejais panaikinti išduotą leidimą ir įpareigoti zoologijos sodo tvarkytoją uždaryti zoologijos sodą ar jo dalį.

VI. ZOOLOGIJOS SODO AR JO DALIES UŽDARYMAS

27. Aplinkos ministerija gali priimti sprendimą dėl išduoto leidimo panaikinimo ir įpareigoti zoologijos sodo tvarkytoją uždaryti zoologijos sodą ar jo teritorijos dalį, kai:

27.1. nevykdomos leidime išdėstytos sąlygos ir per tikrinimo komisijos pateiktoje ataskaitoje ar privalomajame nurodyme nurodytą laikotarpį nustatyti trūkumai nebuvo pašalinti;

27.2. zoologijos sodas ir/arba zoologinė kolekcija yra laikoma ir tvarkoma nesilaikant šios tvarkos bei kitų teisės aktų reikalavimų;

27.3. zoologijos sodo tvarkytojas neturi pagal šią tvarką išduoto leidimo arba jo galiojimo laikas pasibaigė.

28. Tikrinimo komisija savo ataskaitoje gali pateikti pasiūlymus dėl zoologijos sodo ar jo teritorijos dalies uždarymo.

29. Sprendimą dėl zoologijos sodo ar jo teritorijos dalies uždarymo Aplinkos ministerija gali pakeisti arba atšaukti kitu sprendimu.

30. Apie atitinkamus priimtus sprendimus Aplinkos ministerija informuoja zoologijos sodo tvarkytoją per 5 dienas nuo sprendimo priėmimo.

31. Zoologijos sodo tvarkytojui uždarius zoologijos sodą ar jo teritorijos dalį, zoologijos sodo tvarkytojas privalo laukinius gyvūnus įkurdinti tokiomis sąlygomis, kurios atitinka šių gyvūnų rūšių įkurdinimo biologinius ir apsaugos reikalavimus pagal Laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje taisyklės ir Laukinių gyvūnų laikymo zoologijos soduose standartizavimo programą, patvirtintą 2002 m. birželio 27 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. 346 (Žin., 2002, Nr. [81-3502](#)). Jeigu zoologijos sodo tvarkytojas per nustatytą laiką neįkurdina gyvūnų atitinkamomis sąlygomis, sveiki gyvūnai turi būti perkelti į kitus, turinčius galiojančius leidimus zoologijos sodus arba į gyvūnų globos įstaigas. Privalomojo zoologijos sodo patikrinimo komisija gali rekomenduoti perkelti gyvūnus, o sprendimą dėl sveikų gyvūnų perkėlimo priima Aplinkos ministerija, kai zoologijos sodo tvarkytojas negali įkurdinti gyvūnų atitinkamomis sąlygomis. Sergantys gyvūnai numarinami arba perkeliama į veterinarijos gydyklas iki jų išgyjimo. Gyvūnų perkėlimas, gydymas ir numarinimas atliekamas zoologijos sodų tvarkytojų lėšomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [493](#), 2002-09-23, Žin., 2002, Nr. 96-4231 (2002-10-04), i. k. 102301MISAK00000493

32. Jeigu, įpareigojus zoologijos sodo tvarkytoją uždaryti zoologijos sodą ar jo teritorijos dalį, Lietuvos Respublikos teritorijoje nerandama vietos ar kito zoologijos sodo, kuris galėtų laikyti uždarytojo zoologijos sodo ar jo teritorijos dalies gyvūnus sąlygomis, atitinkančiomis Laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje taisyklių ir Laukinių gyvūnų laikymo zoologijos soduose standartizavimo programos reikalavimus, gyvūnai Aplinkos ministerijos sprendimu, suderinus su užsienio partneriais, gali būti išvežami į užsienį ir perduodami nuolatiniam arba laikinam laikymui. Prieš priimdama sprendimą, Aplinkos ministerija turi įsitikinti, kad šalyje, į kurią gyvūnai bus išvežami, gyvūnai bus laikomi, laikantis toje valstybėje galiojančių laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje reikalavimų. Leidimus išvežti laukinius gyvūnus išduoda Aplinkos ministerija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [493](#), 2002-09-23, Žin., 2002, Nr. 96-4231 (2002-10-04), i. k. 102301MISAK00000493

VII. ZOOLOGIJOS SODŲ KOMISIJA

33. Siekdama užtikrinti laukinės gyvūnijos ir biologinės įvairovės išsaugojimą bei vykdyti efektyvią zoologijos sodų veiklos kontrolę, aplinkos ministro įsakymu gali būti sudaroma Zoologijos sodų komisija, kuri teikia aplinkos ministrui siūlymus dėl leidimų išdavimo zoologijos sodams ir jų veiklos kontrolės tvarkos, dėl laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje standartų, taip pat prižiūri, kad būtų vykdomi šios tvarkos ir 1999 m. kovo 29 d. Europos Tarybos direktyvos Nr. 1999/22/EB dėl laukinių gyvūnų laikymo zoologijos soduose reikalavimai.

VIII. TAIKOMOS ĮŠIMTYS

34. Jeigu zoologinės kolekcijos tvarkytojas informuoja Aplinkos ministeriją, kad jo turima zoologinė kolekcija užima nedidelę teritoriją ir/arba yra laikoma per mažai gyvūnų rūšių, Aplinkos ministerija, atsižvelgusi į Zoologijos sodų komisijos nuomonę, Privalomojo zoologijos sodų tikrinimo komisijos, Aplinkos ministerijos pasirinktų specialistų ar zoologijos sodo tvarkytojo (-ų) nuomonę, gali priimti sprendimą, kad šiai zoologinei kolekcijai netaikomi šie reikalavimai:

34.1. leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarka;

34.2. reikalavimai, susiję su privalomaisiais patikrinimais;

34.3. privalomojo zoologijos sodo patikrinimą pavedama vykdyti atitinkamam Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentui.

35. Aplinkos ministerija, pasikonsultavusi su Zoologijos sodų komisija, Aplinkos ministerijos pasirinktais specialistais ar su atitinkamu Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu, bet kuriuos savo priimtus sprendimus gali pakeisti arba panaikinti.

36. Apie minėtus sprendimus Aplinkos ministerija privalo raštu informuoti zoologinės kolekcijos tvarkytoją ne vėliau kaip per 5 dienas nuo sprendimų priėmimo dienos.

IX. PRANEŠIMAI EUROPOS KOMISIJAI

37. Aplinkos ministerija pateikia Europos Komisijai informaciją apie 1999 m. kovo 29 d. Europos Tarybos direktyvos Nr. 1999/22/EB apie laukinių gyvūnų laikymo zoologijos soduose taikymo srityje priimtas nacionalinių teisės aktų pagrindines nuostatas.

X. ATSAKOMYBĖ

38. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šios tvarkos reikalavimus, traukiami atsakomybėn Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39. Fiziniai ar juridiniai asmenys, turintys zoologijos kolekcijas, atitinkančias šios tvarkos 3 punkte pateiktą zoologijos sodo apibrėžimą, privalo per 6 mėnesius nuo tvarkos įsigaliojimo nustatytąja tvarka gauti leidimą zoologijos sodui įkurti.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [493](#), 2002-09-23, Žin., 2002, Nr. 96-4231 (2002-10-04), i. k. 102301MISAK00000493

Dėl aplinkos ministro 2002 m. birželio 4 d. įsakymo Nr. 298 "Dėl Leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarkos patvirtinimo" pakeitimo ir dėl aplinkos ministro 1998 m. spalio 19 d. įsakymo Nr. 200 "Dėl Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo įgyvendinimo", aplinkos ministro 1999 m. spalio 15 d. įsakymo Nr. 331 "Dėl nelaisvėje laikomiems laukiniams gyvūnams skirtų patalpų minimalių normų patvirtinimo" pripažinimo netekusiais galios

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [107](#), 2003-03-05, Žin., 2003, Nr. 28-1167 (2003-03-21), i. k. 103301MISAK00000107

Dėl aplinkos ministro 2002 m. birželio 4 d. įsakymo Nr. 298 "Dėl Leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarkos patvirtinimo" pakeitimo